

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайну та архітектури	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Дизайн тканин та одягу	Рік навчання	2
Галузь знань	В Культура, мистецтво і гуманітарні науки	Вид дисципліни	нормативна
Спеціальність	В2 Дизайн	Семестри	3-4

ОСНОВИ ПРОЄКТУВАННЯ ТА ПРОЄКТНОЇ ГРАФІКИ (ОППГ)

Семестр 3-4 (2026 / 2027 н. р.)

Викладач	Васильєва Марина Іванівна, ст. викладач
E-mail	designmarina77@gmail.com
Заняття	За розкладом, дистанційно
Консультації	За домовленістю, дистанційно
Телефон	+380677016750(Telegram)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (можна скорочено – ОППГ); 2) в полі після назви роботи позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище, назва, завдання. Розширення doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf.. За умов дистанційних занять використовується веб-сервіс Classroom та сервіс Google Meet .Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною повинно відбуватися під час занять або консультацій у визначений час. Консультація до самостійної роботи проводиться на практичних заняттях та дистанційному навчанні, також (за потреби) онлайн у messenger, емейлом у межах робочого часу викладача. Додаткова інформація щодо методичного наповнення представлена на сторінці викладача в чаті Telegram 0677016750.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна базується на знаннях та навичках таких дисциплін нормативної частини ОПП ДО(в), як: «Основи композиції», «Формоутворення», «Кольорознавство», «Пластична анатомія», «Академічний рисунок», «Академічний живопис».

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Основи проєктування взуття та аксесуарів» (ОПВА) є підготовка студента до самостійного процесу використання спеціальних знань в сфері проєктування взуття та аксесуарів, розвитку проєктного мислення студентів через оволодіння простими методами дослідження проєктної ситуації, через визначення задачі та її оцінки; уміння самостійно ставити і вирішувати проєктні завдання; конкретно і всебічно підходити до розгляду проєктної проблеми; давати об'єктивну оцінку явищам проєктної ситуації і власним ідеям.

Завдання дисципліни полягає у можливості послідовно опановувати базові положення курсу, в послідовному вивченні класифікації та типології аксесуарів та взуття, їх історії, еволюції, системи знань з проектування та вміння застосовувати отримані знання в проєктній діяльності. На базі отриманих знань вміти творчо оперувати формою, її членуванням, наповненням площини тоном, кольором, фактурою; а також мати практичні навички створення окремих видів аксесуарів і в комплексі (гарнітур, комплект, колекція). Мета запропонованих завдань полягає у формуванні в студента здатності розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю і невизначеністю умов, що відповідає задекларованим задачам навчальної дисципліни.

Дисципліна забезпечує такі компетентності, як:

інтегральні компетентності:

- ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

загальні компетентності:

- ЗК 1 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 6 – Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- ЗК 9 – Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 1 – Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну;
- СК 3 – Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну;
- СК 4 – Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності;
- СК 5 – Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проєктній діяльності;
- СК 8 – Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта;
- СК 9 – Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

Програмні результати навчання забезпечують:

у когнітивній (пізнавальній) сфері:

- ПРН 1 – Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях;
- ПРН 3 – Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень;
- ПРН 4 – Визначати мету, завдання та етапи проектування;
- ПРН 7 – Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проєктних вирішень;
- ПРН 8 – Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проєктного завдання, формувати художньо-проєктну концепцію;
- ПРН 9 – Створювати об'єкти дизайну засобами проєктно-графічного моделювання;

- ПРН 10 – Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі;
- ПРН 11 – Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах;
- ПРН 12 – Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності;
- ПРН 13 – Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну;
- ПРН 14 – Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації і творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики;
- ПРН 15 – Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнودизайну у мистецьких практиках;
- ПРН 17 – Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями);
- ПРН 18 – Відображати морфологічні, стильові та кольорово-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Курс складається з 2 модулів (4 змістових модуля, 14 тем). Завдання до практичних занять розраховані на закріплення лекційного матеріалу, теоретичної частини курсу з поясненням характеру вправ, постановкою задачі та демонстрацією зразків кращих робіт з методичного фонду. **Змістовий модуль 1** спрямований на формування базових принципів проектного мислення та первинних навичок художньо-графічної інтерпретації об'єктів дизайну костюма. Розглядаються основи роботи з джерелом творчості, фігурою-носієм, формою та засобами її графічного представлення. **Змістовий модуль 2** спрямований на опанування основ композиційної організації костюма, закономірностей взаємодії форми, кольору, фактури та рисунка, а також базових методів трансформації джерела творчості. Особлива увага приділяється розвитку варіативного та системного проектного мислення через серійність і комбінаторні принципи формоутворення. **Змістовий модуль 3** спрямований на поглиблення навичок графічної візуалізації проектних рішень та опанування засобів професійної костюмографічної мови. Розглядаються стильові системи в дизайні одягу, принципи еkleктичного та етно-національного проектного пошуку, а також основи побудови цілісної проектно-графічної презентації. **Змістовий модуль 4** спрямований на застосування набутих знань і навичок у послідовному розробленні ескізного проекту колекції одягу. Охоплює допроектний аналіз, формування концепції та образу колекції, розроблення варіативного модельного ряду, забезпечення його єдності та завершення проекту цілісною графічною презентацією.

Години, відведені на самостійну роботу студентів за навчальним планом, дають можливість завершити роботу розпочату під час практичних занять.

Дисципліна вивчається протягом двох семестрів 2 курсу (10 кредитів ECTS, 300 навчальних години, в тому числі 150 годин – аудиторні практичні заняття та 150 годин – самостійна робота студентів). Всього курс має 2 модулі – 4 змістовні модулі та 14 тем.

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Проектне мислення та графічна мова дизайнера.

Тема 1. Дизайн костюма як об'єкт проектної діяльності.

1.1. Одяг (костюм), як об'єкт дизайну. Основна термінологія.

1.2. Проектування та моделювання в дизайні: принципи перетворення ДТ.

1.3. Робота з джерелами творчості (ДТ). Спостереження та аналіз. Образно-асоціативний підхід до проектування костюма. Поняття творчої ідеї та концепції. Принцип перетворення джерела творчості в проєктній діяльності.

Тема 2. Фігура людини як структурна основа проектування одягу.

2.1. Фігура людини-носія. Основні морфологічні ознаки, що визначають форму тіла людини. Гармонійний співрозмір фігури людини: пропорції, масштаб, баланс, конструктивна схема.

2.2. Позиційні пояси фігури людини. Статична та динамічна фігура;

2.3. Проєктний образ носія костюма. Стилїзована фігура - еталон. Стилїзована фігура в русі. Співвідношення фігури та формату графічної площини (аркуша).

Тема 3. Основи проєктної графіки та графічної інтерпретації.

Створення художнього образу графічними засобами

3.1. Стилїзація натурального зображення в графічне (лінійно-плямова, ахроматична композиція)

3.2. Створення графічного художнього образу засобами перетворення ДТ.

3.3. Лінійно-плямова стилїзація авторської розробки з введенням домінуючого локального кольору. Експеримент з художньо-графічними матеріалами.

Тема 4. Форма та силует костюма як об'ємно-просторова структура.

4.1. Поняття форми костюма її властивості. Силует. Геометрична основа костюма, його базові форми. Комбінаторні методи формоутворення,

4.2. Види ліній у костюмі (конструктивні лінії, декоративні лінії, конструктивно-декоративні).

4.3. Членування форми. Співвідношення - прості та складні, симетрія, асиметрія в костюмі. Зорові ілюзії в костюмі.

Змістовий модуль 2. Композиційна організація та методи проектування костюма.

Тема 5. Композиційна організація костюма. Система композиційних засобів.

5.1. Контраст, нюанс, тотожність. Домінанта. Поняття композиційного центру в костюмі.

5.2. Пропорційні співвідношення; масштабування; метр; ритм; метричні та ритмічні ряди;

5.3. Раціональні та ірраціональні ритми в костюмі. Прийоми деконструкції.

Тема 6. Колір, фактура та рисунок на тканині в композиції костюма.

6.1. Малюнок на тканині в композиції костюму. Масштабування малюнку в композиції костюму;

6.2. Фактура. Властивості матеріалів;

6.3. Колір як акцент в композиції костюму. Гармонізація кольору в костюмі;

6.4. Кольорово-фактурне вирішення костюма.

Тема 7. Методи проектування та трансформація джерела творчості

7.1. Допроєктний аналіз ДТ. Асоціація; аналогія; стилїзація; інтерпретація; деконструкція; трансформація форми;

7.2. Образно-асоціативні перетворення визначеного джерела творчості – ДТ на образно-стилістичному, формально-естетичному та композиційно-конструктивному рівні.

7.3. Декоративне збагачення форми костюма та елементи її доповнення.

Образно-асоціативні перетворення визначеного ДТ на кольорово-фактурному рівні.

Тема 8. Серійність, варіативність та системність у проектуванні костюма.

8.1. Методичний процес проектування серії моделей (ансамблів або комплектів одягу) в межах визначеної базової форми та на базі єдиної конструктивної основи. Базова форма.

Утворення нових видів асортименту : комбінаторика , трансформація.
8.2. Ритмічна організація серії. Єдність та різноманітність.
8.3. Принципи моделювання та художнього оформлення одягу. Декорування.
8.4. Поняття асортименту. Класифікація одягу. Розподіл одягу на асортиментні групи в залежності від його призначення.

Весняний семестр: 60 годин – практичні заняття 4 год./тиждень, 90 годин – СРС.

МОДУЛЬ 2.

Змістовний модуль 3. Художні системи проєктування одягу. Проєктна графіка.

Тема 9. Ескізування (скетчинг). Види ескізів костюму. Стилiстичні особливості графіки костюму. Прийоми костюмографічної мови.

9.1. Види ескізів костюма та специфіка їх графічної мови. Стилiстичні особливості графіки костюма. Прийоми костюмографічної мови.

9.2. Прийоми графічної подачі проєктних рішень різними художньо-графічними матеріалами, техніками та засобами. Експеримент.

9.3. Проєктно-графічна система презентації колекції: композиція графічної площини (аркуша), ієрархія інформації, фриз, єдність графічної мови.

Тема 10. Стилiсові системи в дизайні одягу.

10.1. Стилi в одязі. Характерні риси основних стилісових напрямів.

10.2. Еклектика в одязі. Принципи поєднання різних стилісових ознак у проєктуванні костюма.

10.3. Етно-національна специфіка як джерело проєктного пошуку.

Тема 11. Проєктно-графічна система та організація проєктного матеріалу

11.1. Композиція графічної площини (аркуша). Ієрархія інформації та композиційних акцентів.

11.2. Єдність графічної мови. Фриз як засіб систематизації та презентації проєктного матеріалу.

11.3. Принципи побудови цілісної проєктно-графічної системи.

Змістовний модуль 4. Проєктування колекції. Колекція як система проєктних рішень.

Тема 12. Проєктування одягу в системі «колекція».

12.1. Колекція як система взаємопов'язаних проєктних рішень. Типи колекцій.

12.2. Етапи та закономірності розробки колекції. Вибір теми та її обґрунтування.

12.3. Допроєктний аналіз: збір, відбір та систематизація аналогів, дослідження творчості дизайнерів і сучасних тенденцій моди.

Тема 13. Формування модельного ряду. Єдність та варіативність у колекції.

13.1. Ескізний проєкт модельного ряду жіночого одягу в системі «колекція» за визначеною тематикою.

13.2. Фактори єдності колекції: єдність форми, силуету, конструктивних і декоративних елементів, матеріалів, кольорової та графічної мови.

13.3. Варіативність у серії моделей. Динаміка тонального розвитку та кольору в серії моделей колекції. Розподіл композиційних акцентів.

Тема 14. Графічна презентація колекції

14.1. Створення графічного образу колекції. Пошук нових ідей засобами фор-ескізів та скетчів. Пошук конструктивного, декоративного та кольорового вирішення моделей.

14.2. Розробка серії остаточних ескізів модельного ряду. Уточнення композиційних, формотворчих, конструктивних, декоративних та кольорових рішень.

14.3. Створення фризу тематичної колекції та технічних рисунків моделей. Формування цілісної проєктно-графічної презентації колекції.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни «Основи проєктування та проєктної графіки» поєднує теоретичну та практичну складові й послідовно формує основи проєктного мислення, художньо-композиційної культури та навичок проєктування костюма. Теоретичний матеріал забезпечує розуміння основних принципів художнього проєктування, закономірностей формоутворення та композиції костюма, особливостей роботи з творчим джерелом і принципів формування проєктної концепції. Практичні заняття передбачають поетапне виконання проєктних завдань - від аналізу поставленої задачі, дослідження та інтерпретації творчого джерела до пошуку, трансформації й розвитку варіативних формотворчих і композиційних рішень та їх графічної візуалізації. У процесі роботи студенти опановують принципи роботи з формою, пропорціями, масштабом, членуванням, композицією, лінією, тоном, кольором і фактурою та набувають навичок їх застосування у проєктуванні костюма.

Практичні завдання виконуються поетапно: постановка та аналіз проєктної задачі, пошук і дослідження творчого джерела, виконання пошукових ескізів, формування та розвиток проєктної ідеї, відбір і графічне опрацювання найбільш вдалих рішень, завершення та презентація проєкту. Теоретичний матеріал, методичні рекомендації та візуальні приклади використовуються як основа для виконання практичних завдань.

Самостійна робота студентів спрямована на закріплення та поглиблення теоретичних знань, дослідження творчих джерел, пошук і систематизацію візуально-інформаційних матеріалів, виконання пошукових ескізів, а також завершення та доопрацювання практичних робіт, розпочатих на аудиторних заняттях. Окремих завдань, не пов'язаних із практичною роботою над проєктом, не передбачено.

Основним форматом роботи є поєднання пояснення та демонстрації на занятті, практичного виконання проєктних завдань, самостійного пошуку й аналізу матеріалу, консультацій та поетапного перегляду результатів роботи.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базою навчальної дисципліни «Основи проєктування та проєктної графіки» є авторський курс лекційних і практичних занять, розроблений та укладений викладачем дисципліни з урахуванням змісту освітньої програми, сучасних підходів до проєктування костюма та особливостей професійної підготовки студентів.

Навчальні матеріали охоплюють теоретичні основи художнього проєктування костюма, історичні та сучасні принципи його формоутворення, основи композиції, роботу з творчими джерелами, засоби проєктної графіки та сучасні тенденції розвитку дизайну одягу і модної індустрії.

Лекційні матеріали, методичні рекомендації, візуальні приклади та додаткові матеріали розміщуються в електронному навчальному середовищі та/або загальному чаті групи. Для самостійного опрацювання студентам надаються рекомендовані основні та додаткові інформаційні ресурси, спеціальна література, навчальні посібники, наукові й професійні публікації, електронні ресурси, приклади творчих проєктів та інші матеріали, що сприяють поглибленню знань і розвитку професійних навичок.

Додаткові матеріали використовуються студентами для поглиблення теоретичних знань, дослідження творчих джерел, пошуку та систематизації візуальної інформації, а також для розвитку й доопрацювання власних проєктних рішень.

НЕОБХІДНІ МАТЕРІАЛИ

Для виконання практичних завдань студенту необхідні матеріали для ескізування та графічної роботи: папір різного формату та фактури, олівці, лінери, маркери, ручки, фарби та інші художні матеріали відповідно до характеру конкретного завдання.

Допускається та за необхідності рекомендується використання цифрових засобів проєктування - ноутбука, планшета або графічного планшета, а також відповідного

програмного забезпечення для створення та графічного опрацювання проєктних матеріалів. Для пошуку та опрацювання візуально-інформаційних матеріалів необхідний доступ до мережі Інтернет.

Виконані практичні роботи можуть подаватися в **аналоговому або цифровому форматі** відповідно до характеру завдання та способу їх виконання. Роботи, виконані традиційними художніми матеріалами на папері, подаються у вигляді якісних фотографій або сканованих копій, що забезпечують чітке відтворення графіки, кольору та деталей роботи. Роботи, виконані або доопрацьовані у цифровому форматі, подаються у вигляді відповідних електронних файлів. У разі фотографування готових робіт необхідно забезпечити належне освітлення, чіткість зображення та нейтральне тло.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є модульний та екзаменаційний перегляди. В процесі ведення практичних занять здійснюється поточний контроль на кожному окремому етапі роботи студента.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії та пошуку необхідних рішень щодо виконання практичних завдань з дисципліни. Особливу увагу викладач приділяє досягненню програмних результатів навчання дисципліни. В разі необхідності він має право на оновлення змісту навчальної дисципліни та зміну практичних завдань, про що повинен попередити студентів групи. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації здобувачами процесу навчання.

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою домовленістю з групою.

ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

У процесі виконання практичних і самостійних завдань з дисципліни «Основи проєктування та проєктної графіки» здобувачам освіти дозволяється використовувати інструменти штучного інтелекту (ШІ) як **допоміжний засіб для пошуку та аналізу інформації**, дослідження творчих джерел, аналізу візуальних матеріалів, а також для підготовки та графічного опрацювання презентаційних матеріалів.

Використання ШІ не замінює самостійну проєктну діяльність здобувача освіти. Основою виконання практичних завдань мають залишатися власний творчий пошук, аналіз джерела, виконання пошукових ескізів, формування та розвиток проєктної ідеї, а також самостійне графічне опрацювання проєктного рішення. Тобто, виконання практичних завдань передбачає поетапну проєктну роботу та наявність проміжних пошукових матеріалів: ескізів, варіантів формотворчих і композиційних рішень, графічних проб та інших матеріалів, що відображають розвиток проєктної ідеї. За необхідності студент має бути готовим продемонструвати етапи виконання роботи - від первинного пошуку та олівцевих ескізів до завершеного проєктного рішення. Кінцевий результат має відображати власне бачення та авторський внесок студента.

Здобувач освіти повинен критично оцінювати результати, отримані за допомогою ШІ, перевіряти їхню відповідність поставленому завданню та професійним вимогам. У разі використання ШІ студент має бути готовим пояснити, на якому етапі проєктної роботи було використано цей інструмент.

Не допускається подання повністю згенерованого ШІ матеріалу як самостійно виконаного проєктного результату без авторського опрацювання. Викладач має право попросити здобувача продемонструвати етапи роботи над проєктом - пошукові ескізи, вихідні

матеріали, варіанти розвитку форми, проміжні результати - або обґрунтувати прийняті художньо-проєктні рішення.

Використання ІІІ розглядається як сучасний інструмент проєктного та творчого пошуку, який може доповнювати професійні навички дизайнера, але не замінює авторського мислення, самостійного аналізу, ручної та цифрової графічної роботи й відповідальності здобувача за кінцевий результат.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час дистанційного навчання здобувач повинен дотримуватися правил робочої та академічної комунікації під час онлайн-заняття.

На початку заняття здобувачеві необхідно увімкнути камеру для підтвердження присутності та участі в навчальному процесі. Під час пояснення нового матеріалу камера може бути вимкнена, якщо інше не передбачено характером заняття. У момент звернення викладача безпосередньо до здобувача камера має бути увімкнена; здобувач повинен бути готовим до короткого діалогу, відповіді на запитання або демонстрації результатів своєї роботи.

Під час пояснення нової теми необхідно дотримуватися робочої тиші, не переривати викладача та не створювати сторонніх звуків і повідомлень, що можуть перешкоджати проведенню заняття. Питання та пропозиції вітаються і можуть бути висловлені після завершення пояснення або у визначений викладачем момент.

Здобувач може залишити онлайн-зустріч лише після попередження викладача. Для цього необхідно підняти руку або іншим доступним способом повідомити викладача про необхідність залишити заняття та отримати його згоду. Якщо здобувач заздалегідь знає, що йому необхідно залишити онлайн-зустріч у певний час, він має повідомити про це викладача на початку заняття, зазначивши причину та орієнтовний час виходу.

Під час обговорення навчальних тем вітається власна думка здобувача, сформована на основі опрацьованого матеріалу, результатів самостійної роботи, проведеного аналізу та аргументованих власних висновків.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Відвідування занять є важливою складовою навчального процесу. Пропуски занять без поважних причин не допускаються. У разі пропуску заняття здобувач освіти повинен самостійно опрацювати пропущений матеріал та виконати відповідне практичне завдання. Результат роботи подається викладачеві для перевірки та обговорення.

Під час дистанційного навчання присутність здобувача на онлайн-занятті передбачає його доступність для комунікації та участь у навчальному процесі. На початку заняття, під час переклички, обговорення результатів роботи або безпосереднього звернення викладача до здобувача камера має бути увімкнена. Під час пояснення нового матеріалу здобувач може тимчасово вимкнути камеру, якщо це не перешкоджає його участі в занятті, але повинен реагувати на звернення викладача та бути готовим увімкнути камеру для відповіді, обговорення або демонстрації виконаної роботи.

Якщо камера залишається вимкненою протягом усього заняття та здобувач не реагує на звернення викладача, не бере участі в обговоренні та не демонструє результатів роботи, це може бути підставою для виникнення обґрунтованих сумнівів щодо фактичної присутності здобувача на занятті. У такому випадку викладач має право зафіксувати відсутність здобувача.

У випадку технічних труднощів, нестабільного Інтернет-з'єднання, або інших обставин, які ускладнюють присутність із увімкненою камерою, така ситуація має бути завчасно повідомлена та узгоджена з викладачем. Аналогічно, якщо через інші об'єктивні обставини здобувач не має можливості бути присутнім на занятті до його завершення, відповідний графік участі та порядок опрацювання пропущеної частини заняття узгоджуються з викладачем заздалегідь у разі виникнення таких обставин.

Не допускається самовільне відвідування занять іншої підгрупи без попереднього погодження з викладачем.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності під час виконання практичних і самостійних завдань, підготовки презентацій, повідомлень та інших навчальних матеріалів. Жодні форми плагіату, привласнення чужих ідей, творчих рішень або результатів роботи як власних не толеруються.

Специфіка дисципліни «Основи проєктування та проєктної графіки» передбачає використання візуальних матеріалів з відкритих джерел для дослідження, аналізу творчих джерел, вивчення форми, композиції, стилістики, технік та пошуку напрямів проєктної роботи. Допускається використання навчальних шаблонів, схем та окремих графічних матеріалів як допоміжного інструменту, зокрема шаблонів фігури людини, анатомічних основ, технічних сіток та інших матеріалів, призначених для навчального або технічного використання.

Разом з тим, використані джерела не можуть замінювати власну проєктну розробку студента. Не допускається копіювання або відтворення без суттєвого авторського опрацювання чужої композиції, графічного рішення, авторської стилістики, костюмної форми, образу чи готового дизайн-проєкту. Знайдена в мережі Інтернет конкретна проєктна розробка не може подаватися як власний результат шляхом її прямого копіювання, незначної зміни або механічного відтворення.

У процесі роботи студент повинен трансформувати, переосмислювати та розвивати використані джерела відповідно до поставленого проєктного завдання і формувати власне художньо-проєктне рішення. У разі використання конкретних авторських матеріалів, цитат, зображень або інших запозичених матеріалів у пояснювальних чи презентаційних матеріалах необхідно зазначати їхнє джерело та автора, якщо вони відомі.

Під час рубіжного або підсумкового контролю у разі виявлення плагіату, привласнення чужого проєктного рішення чи подання запозиченої роботи як власної така робота не оцінюється або оцінюється відповідно до чинних нормативних документів Академії.

Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається відповідно до «Положення про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв» та інших чинних нормативних документів Академії.
(<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>).

Корисні посилання:

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ З КУРСУ (відповідно до розкладу) І РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Дата	Тема	Вид занять	Зміст	годин	Поточний контроль	Деталі
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Основи проєктного мислення та проєктної графіки.						
дати занять визначаються розкл	Тема 1. Дизайн костюма як об'єкт проєктної діяльності.	Бесіда/практика	Одяг як об'єкт дизайну. Основні поняття про проєктування та моделювання. Аналіз джерела творчості, виявлення його образних, формальних та композиційних характеристик. Пошук образно-асоціативних зв'язків і формування первинної проєктної ідеї.	4	Обговорення та перегляд аналітичних матеріалів.	10

адам	Тема 2. Фігура людини як структурна основа проектування одягу	Бесіда/практика	Фігура людини-носія. Пропорції, масштаб, баланс та конструктивна схема. Статична й динамічна фігура. Побудова стилізованої фігури-еталона та фігури в русі. Композиційне співвідношення фігури й формату аркуша.	8	Перегляд практичних робіт : замальовок; опрацювання пропорцій, позиційних поясів та варіантів стилізації фігури..	10
дати заняття визначаються розкладом	Тема 3. Основи проєктної графіки та графічної інтерпретації. Створення художнього образу графічними засобами	Бесіда/практика	Стилізація натурального зображення засобами лінії та плями. Графічне перетворення джерела творчості та пошук художньо-образного рішення. Лінійно-плямова стилізація	8	Перегляд серії графічних вправ та варіантів інтерпретації.	10
	Тема 4. Форма та силует костюма як об'ємно-просторова структура	Бесіда/практика	Пошук та трансформація форми і силуету костюма. Робота з геометричною основою форми, комбінаторними прийомами формоутворення та видами ліній у костюмі. Членування форми, співвідношення простого і складного, симетрія та асиметрія. Використання зорових ілюзій у формуванні силуету.	8	Перегляд серії пошукових ескізів; обговорення та відбір варіантів	10
Кількість балів за змістовий модуль 1						40
Змістовний модуль 2. Композиційна організація та методи проектування костюма.						
дати заняття визначаються розкладом	Тема 5. Композиційна організація костюма. Система композиційних засобів	Бесіда/практика	Контраст, нюанс, тотожність, домінанта, композиційний центр. Пропорційні співвідношення, масштаб, метр і ритм у костюмі. Рациональна організація композиції та пошук варіативних композиційних рішень.	8	Перегляд композиційних вправ та пошукових ескізів	10
	Тема 6. Колір, фактура та рисунок на тканині в композиції костюма	Бесіда/практика	Взаємодія кольору, фактури та рисунка з формою костюма. Масштабування рисунка на тканині. Колір як акцент і засіб гармонізації композиції. Формування кольорово-фактурного образу костюма.	8	Перегляд кольорових, фактурних та графічних пошуків	10
дати заняття	Тема 7. Методи проектування та трансформація джерела творчості	Бесіда/практика	Допроєктний аналіз джерела творчості. Застосування методів асоціації, аналогії, стилізації, інтерпретації, деконструкції та трансформації. Розвиток джерела на образно-стилістичному, формально-естетичному та композиційно-конструктивному рівнях.	8	Перегляд серії пошукових ескізів; обговорення способів трансформації .	10

визначаються розкладом	Тема 8. Серійність, варіативність та системність у проектуванні костюма	Бесіда/практика	Проектування серії моделей на основі базової форми. Комбінаторика та трансформація. Єдність і різноманітність у серії. Ритмічна організація, декоративне збагачення форми та систематизація асортименту.	8	Перегляд серії моделей; аналіз єдності та варіативності	20
Кількість балів за змістовий модуль 2						50
Підсумковий залік						10
Всього						100
Модуль 2						
Змістовний модуль 3. Художні системи проектування одягу. Проектна графіка						
дати заняття визначаються розкладом	Тема 9. Види ескізів костюма. Проектна графіка та костюмографічна мова	Бесіда/практика	Форескіз, декоративний, робочий і технічний рисунок. Прийоми костюмографічної мови. Графічна подача проектних рішень різними матеріалами та техніками.	18	Перегляд серії ескізів різного типу. (Виконання форескізів, декоративних і технічних рисунків; експеримент із матеріалами та техніками.)	15
	Тема 10. Стильові системи в дизайні одягу	Бесіда/практика	Характерні ознаки основних стильових напрямів. Еклектика та поєднання стильових ознак. Етнонаціональна специфіка як джерело проектного пошуку.	12	Перегляд та обговорення стильових пошуків використанням акценту (5 мод.)	15
дати заняття визначаються розкладом	Тема 11. Проектно-графічна система та візуальна презентація проектного рішення	Бесіда/практика	Композиція графічної площини, ієрархія інформації, композиційні акценти. Єдність графічної мови. Фриз та систематизація проектного матеріалу.	12	Перегляд макета проектно-графічної подачі. (Розроблення композиції аркуша, систематизація матеріалів, створення фризу, узгодження графічної мови.	15
Кількість балів за змістовий модуль 3						45
Змістовний модуль 4. Проектування колекції. Колекція як система проектних рішень.						
	Тема 12. Проектування одягу в системі «колекція».	Бесіда/практика	Колекція як система взаємопов'язаних проектних рішень. Типи колекцій. Вибір та обґрунтування теми. Допроєктний аналіз, збір і систематизація аналогів, дослідження творчості дизайнерів і тенденцій.	12	Перегляд допроєктних матеріалів та концепції. (Збір і систематизація аналогів, дослідження творчих джерел, формування тематичного та візуального поля колекції.)	15

Тема 13. Формування концепції та образу колекції	Бесіда/практика	Формування концепції та образу колекції. Пошук базової форми. Розвиток формотворчих, композиційних, конструктивних, декоративних і кольорових рішень.	12	Поетапний перегляд концепції та ескізних пошуків. (Розвиток концепції, формування образу колекції, виконання форескізів та пошук варіантів рішень.)	15
Тема 14. Ескізний проєкт модельного ряду в системі «колекція»	Бесіда/практика	Розроблення серії остаточних ескізів. Єдність і варіативність моделей. Уточнення силуетних, конструктивних, декоративних і кольорових рішень. Формування фризів, технічних рисунків та цілісної графічної презентації колекції.	24	Екзаменаційний перегляд. (Завершення модельного ряду, доопрацювання остаточних ескізів, технічних .)	15
Кількість балів змістовий модуль 4					45
Підсумковий залік					10
Всього					100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу. Робота виконана та презентована якісно та оригінально.
A	17–19	37–39	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу. Презентація роботи в повному обсязі, якісна та акуратна.
A-	16	36	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу. Презентація роботи в повному обсязі.
B	12–15	32–35	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу, але в процесі виконання допустив декілька незначних помилок, що можуть стосуватися презентації роботи.
C	8–11	22–31	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу, але припустився грубих помилок у застосуванні прийому, є проблеми з якістю роботи.
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі оволодів матеріалом, робота виконана із значними помилками, неточностями, грубо оформлена.
E	1–3	1–9	Студент не в повному обсязі оволодів матеріалом, робота виконана із значними помилками, робота виконана неякісно, грубо оформлена презентація.
	0	0	Пропуск поточного контролю

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

На заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна:

1. Гур'янова О.В. Композиція костюма: Практикум. – Кіровоград: ПП Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2014. – 88с.
2. Васильєва М., Гасем А., Малік Т. Образно-графічні інтерпретації модного костюма. Теорія і практика дизайну. 2026 Вип №2 (40). С.334-345. - Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2026.40.32>
3. Дизайн одягу в полікультурному просторі: монографія/ М. В. Колосніченко, К. Л. Пашкевич, Т. Ф. Кротова та інш. К.: КНУТД, 2020. 268 с.
4. Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу: навч. посібник. К.: КНУТД, 2018. 236 с.
5. Малинська А. М., Пашкевич К. Л., Смирнова М. Р. Колосніченко О. В. Розробка колекцій одягу: навч. посібник. К.: ПП НВЦ Профі 2018. 242 с.
6. Мощенко А. В., Колосніченко О.В., Баранова А.І. Дослідження формоутворення колекції жіночого одягу на основі біонічних об'єктів червоного моря / Вісник Київського національного університету технологій та дизайну [Текст] : зб. наук. пр./ за ред. Грищенко І.М – К.: КНУТД, 2015. –С. 220-224.
7. Нагорна З.В. класифікація методів трансформативного формоутворення в дизайні одягу / Вісник харківської державної академії дизайну і мистецтв [Текст] : зб. наук. пр./ за ред. Даниленка В. Я. – Х.: ХДАДМ, 2013. – С. 87-89.
8. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формоутворення костюма: Навчальний посібник.- К.:Арістей, 2005. – 224 с.
9. Онищенко С. М. Класифікація основних етапів комбінаторного формоутворення одягу / Вісник Міжнародного слов'янського університету. Сер. : Мистецтвознавство. - 2013. - Т. 16, № 1. - С. 62-67. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VMSU_mystetstvo_2013_16_1_11
10. Чупріна Н. В. Комбінаторне формоутворення в одязі на основі елементів каталогу / Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. - 2014. - № 2. - С. 209-213. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2014_2_43.
11. Чупріна Н. В. Особливості процесу дизайну костюма / Вісник харківської державної академії дизайну і мистецтв [Текст] : зб. наук. пр./ за ред. Даниленка В. Я. – Х.: ХДАДМ, 2008. – С. 160-166.
12. Чупріна Н. В. Прогнозування формоутворення як етап художнього проектування костюма: монографія. К.: КНУТД, 2010. 180 с.
13. Чупріна Н. В. Спецдисципліна за напрямом наукового дослідження: навч. посібник. К.: КНУТД, 2011. 272 с.

Допоміжна

14. Гайдук Л.М. Сучасні технології моделювання і художнього оздоблення. – К.: КНУТД, 2008. – 129 с.
15. Гурдіна, Владислава Василівна. Трансформації українського традиційного вбрання в дизайні сценічного костюма [Текст] : дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.07 / Гурдіна Владислава Василівна ; Харк. держ. акад. дизайну і мистец. - Х., 2012. – 180
16. Єременко І.І. Проектно-художня структура костюма в сучасному дизайні.- Дисертація канд. наук: 17.00.07, Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. - Харків, 2014.- 200 с.
17. Кісіль М.В. Концепції формоутворення костюму в західноєвропейському дизайні ХХ століття: витоки, розвиток, тенденції : Дис... канд. наук: 17.00.07 - 2010.
18. Лагода О.М. Художньо-образні особливості костюма в дизайні одягу кінця ХХ - початку ХХІ століття : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.07 / Харківська держ. академія дизайну і мистецтв. — Х., 2007. — 275арк. — Бібліогр.: арк. 166-182.

19. Тканко З. Концептуалізм у сучасній моді: теорія і практика проектування / З. Тканко // Вісник Львівської національної академії мистецтв. - 2012. - Вип. 23. - С. 26-36. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnam_2012_23_6
20. Тканко О., Тканко З. Культурні рефлексії кольору в моді XX – початку XXI ст. (історичний досвід). Вісник Львівської національної академії мистецтв 2021. Вип. № 45. С. 70-78.
21. Тканко З.. Мода в Україні XX століття : монографія ; АВТОГРАФ. Львів : Артос , 2015.232 с.
22. Чупріна Н. В., Струмінська Т. В. Сучасні технології дизайн-діяльності: навч. посібник. К.: КНУТД, 2017. 416 с.
23. Faerm S. Fashion design course. Principles, practice, and techniques: the practical guide for aspiring fashion designer. – New York: Barron`s Educational Series, 2010. – 144 p.
24. Kennedy A. Fashion Design, Referenced: A Visual Guide to the History, Language, & Practice of Fashion. — Beverly, MA: Rockport-publishers, 2013. — 416 p.
25. McKelvey K. Munslow J. Fashion design: process, innovation & practice [2nd edition]. Wiley, Hoboken, N.J., 2012. 236 p.